

PreTOI14

Editorial

โจทย์ข้อนี้เป็นโจทย์ Dynamic Programming ที่ค่อนข้างยากข้อหนึ่ง ก่อนอื่น ต้องสังเกตว่าการเลือกต่อยุบรวมส่วนให้เหลือผลรวมส่วนที่เหลือมากที่สุด สามารถแก้ได้โดยพิจารณาหาวิธีการต่อยุบรวมส่วนให้ผลรวมส่วนที่ต่อยุ่ไปน้อยที่สุด แล้วนำคำตอบที่ได้มาลบออกจากผลรวมทั้งหมด

1. กรณี $K = M = 1$

สังเกตว่าในกรณีที่ $K = M = 1$ เราต้องหาช่วงที่มีผลรวมน้อยที่สุดเพียงช่วงเดียว ซึ่งคล้ายคลึงกับโจทย์คลาสสิก Maximum Sum Subarray ที่ให้หาผลรวมมากที่สุด หากจำวิธีแก้ปัญหานี้ได้ ก็จะได้คะแนน 15 คะแนนในชุดทดสอบนี้ (หากคิดวิธีกรณีทั่วไปออก ก็ไม่จำเป็นต้องเสียเวลา implement ส่วนนี้)

ปัญหานี้สามารถแก้ได้ใน $O(N)$ โดยใช้วิธี Dynamic Programming

นิยามให้ dp_i เท่ากับผลรวมที่น้อยที่สุดที่เป็นไปได้ เมื่อพิจารณา subarray ทุกแบบที่จบที่ตำแหน่ง i จะได้ Recurrence Relation คือ $dp_i = \min\{dp_{i-1} + V_i, V_i\}$ แต่จะได้คำตอบสุดท้ายของปัญหาเป็น $\min\{dp_1, dp_2, dp_3, \dots, dp_N\}$ เพราะเราอนุญาตให้แต่ละช่วงจบที่ตำแหน่งใดก็ได้

สามารถศึกษาเพิ่มเติมได้ที่ <https://www.geeksforgeeks.org/largest-sum-contiguous-subarray/>

2. กรณี $N \leq 8$

เนื่องจาก N เล็กพอ เราอาจจะใช้วิธี Brute Force ได้ โดยทดลอง Subset ของโบราณสถานที่ต้องทิ้งทั้งหมดที่เป็นไปได้ แล้วลองตรวจสอบว่าตรงเงื่อนไขที่กำหนดให้หรือไม่ หากตรงเงื่อนไขก็เก็บคำตอบที่ดีที่สุดเอาไว้ วิธีนี้ทำงานใน $O(2^N \cdot N)$ หากทำวิธีนี้ได้ 15 คะแนน

3. กรณี $N \leq 10^2$

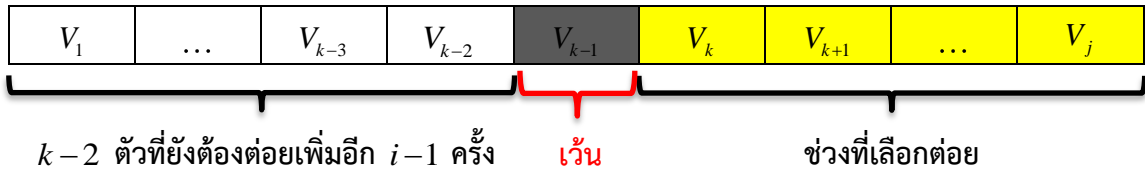
แก้ได้ด้วย Dynamic Programming โดยกำหนดนิยาม state ดังนี้

$dp_{i,j}$ เท่ากับ ผลรวมส่วนที่ถูกต่อยุ่ที่น้อยที่สุดที่เป็นไปได้ เมื่อต้องต่อยุ่ i ครั้ง และพิจารณา array เพียงตำแหน่งที่ 1 ถึง j เท่านั้น สำหรับ Base Case กำหนดให้ $dp_{0,j}$ สำหรับทุก $0 \leq j \leq N$ เท่ากับ 0 (เนื่องจากว่าต้องต่อยุ่อีก 0 ครั้ง) และกำหนดให้ $dp_{i,0}$ สำหรับทุก $1 \leq i \leq K$ เท่ากับ ∞ เนื่องจากเราต้องต่อยุ่อีก i ครั้ง แต่ช่วงที่เราเลือกต่อได้เหลือเพียงแค่ 0

เมื่อกำหนดนิยามแล้ว การหาค่าของ $dp_{i,j}$ เราจะพิจารณาดำแหน่ง j เป็นหลัก โดยจะเลือกวิธีที่ดีที่สุดจากวิธีดังต่อไปนี้

1) เลือกไม่ต่อช่วงที่เกี่ยวข้องกับตำแหน่งที่ j ดังนั้น ปัญหาก็จะลดเหลือเพียงส่วน $dp_{i,j-1}$

2) เลือกต่อหนึ่งช่วง โดยช่วงเริ่มต้นที่ตำแหน่ง k (ทดลองทุกค่า k ที่เป็นไปได้) จบที่ตำแหน่ง j และขนาดช่วงต้องมากกว่าหรือเท่ากับ M โดยเมื่อเลือกต่อช่วงนั้นไปแล้ว จะทำให้เกิดมูลค่าเสียหายเท่ากับ $V_k + V_{k+1} + V_{k+2} + \dots + V_j$ และต้องพิจารณาการต่อ $i-1$ ครั้งที่เหลือใน array $k-2$ ตัวทางด้านซ้าย รวมแล้วจะเกิดมูลค่าเสียหายทั้งหมด $dp_{i-1,k-2} + (V_k + V_{k+1} + \dots + V_j)$ (ถ้า $k-2 < 0$ ให้ถือว่า $k-2=0$)

ดังนั้น สามารถสรุปเป็นสมการได้ว่า

$$dp_{i,j} = \min \begin{cases} dp_{i,j-1} \\ \min_{1 \leq k \leq j-m+1} (dp_{i-1,k-2} + (V_k + V_{k+1} + \dots + V_j)) \end{cases}$$

เนื่องจากว่าตาราง dp มีขนาด $K \times N$ ในแต่ละช่องเราต้องหาค่า k ที่ดีที่สุดเป็นเวลา $O(N)$ โดยต้องหาค่ารวม $V_k + \dots + V_j$ ใน $O(N)$ อีกชน ดังนั้น สุดท้ายแล้ว จะได้ Time Complexity เท่ากับ $O(KN^3)$ และ Space Complexity เป็น $O(KN)$

สุดท้าย จะได้ว่ามูลค่าส่วนที่ถูกต่อไปที่น้อยที่สุดจะเท่ากับ $dp_{K,N}$ แต่อย่าลืมว่าเราต้องการมูลค่าส่วนที่เหลืออยู่ ดังนั้นต้องนำผลรวมมูลค่าทั้งหมดมาลบจึงจะได้คำตอบ

4. กรณี $N \leq 10^3$

ใช้สูตรตาม Subtask 3 แต่ลดเวลาในการหาผลรวมโดยสร้าง Partial Sum Array S ก่อน นิยามให้ $S_i = V_1 + V_2 + \dots + V_i$ เราสามารถสร้าง array S ได้ใน $O(N)$ จากความสัมพันธ์ $S_i = S_{i-1} + V_i$

หากต้องการหาผลรวม $V_k + V_{k+1} + \dots + V_j$ สามารถหาได้จาก $S_j - S_{k-1}$ ดังนั้น จะได้ส่วนที่สองของสมการเวียนเกิดเป็น $\min_{1 \leq k \leq j-m+1} (dp_{i-1,k-2} + S_j - S_{k-1})$ รวมแล้ว Time Complexity ของอัลกอริทึมทั้งหมดจะเป็น $O(KN^2)$

5. กรณี $N \leq 10^4$

สังเกตว่า ส่วนที่สองของสมการเวียนเกิดสามารถแยกเป็น $\min_{1 \leq k \leq j-m+1} (dp_{i-1,k-2} - S_{k-1}) + S_j$ โดยส่วนที่เราต้องการหาค่า $\min$ นั้นมีการคำนวณซ้ำซ้อนมากเกินไป เพราะเมื่อขยับ j ไปทางขวาครั้ง ตัวที่ต้องพิจารณาใน $\min$ มีเพิ่มมาเพียงตัวเดียวเท่านั้น เราไม่จำเป็นต้องไปลบเริ่มตรงส่วนก่อนหน้าใหม่ก็ได้

เพื่อความสะดวกในการเขียนสมการเวียนเกิด ขอกำหนดนิยามของตาราง $pmin$ (Prefix Min.) เป็น

$$pmin_{i,j} = \min\{\infty, dp_{i,0} - S_1, dp_{i,1} - S_2, dp_{i,2} - S_3, \dots, dp_{i,j-2} - S_{j-1}\}$$

เช่นเดียวกับการสร้าง Partial Sum Array เราสามารถสร้างตาราง $pmin$ ได้จากความสัมพันธ์ $pmin_{i,j} = \min \{ pmin_{i,j-1}, (dp_{i,j-2} - S_{j-1}) \}$ สุดท้ายแล้ว จากเดิมที่สมการเวียนเกิดเป็น

$$dp_{i,j} = \min \left\{ dp_{i,j-1}, \min_{1 \leq k \leq j-m+1} (dp_{i-1,k-2} - S_{k-1}) + S_j \right\}$$

เราสามารถเขียนใหม่ได้ ดังนี้

$$dp_{i,j} = \min \begin{cases} dp_{i,j-1} \\ pmin_{i-1,j-m+1} + S_j \end{cases} ; j-m+1 \geq 1$$

สังเกตว่าในแต่ละช่องของตาราง dp เราใช้เวลาหาคำตอบเพียง $O(1)$ เท่านั้น ดังนั้น โดยรวมแล้ว อัลกอริทึมทั้งหมดนี้จะใช้เวลาเพียง $O(KN)$

6. กรณีทั่วไป ($N \leq 5 \times 10^4$)

ปัญหาที่เกิดขึ้นในครั้งนี้อาจไม่ใช่เรื่องเวลา แต่เป็นเรื่องความจำแทน เพราะหากเราใช้ตาราง dp ขนาด $K \times N$ จะต้องเสียพื้นที่มากถึง $8 \times 10^3 \times 10^5 \text{ byte} = 800 \text{ MB}$ (ใช้ตัวแปรประเภท long long)

สังเกตว่าสมการเวียนเกิดดังกล่าวอ้างอิงถึงข้อมูลในแถวที่ $i-1$ (แถวก่อนหน้า) และแถวที่ i (แถวปัจจุบัน) เท่านั้น ดังนั้น เราเก็บเพียงแค่สองแถวสุดท้ายก็ได้ โดยเก็บเป็นตารางเพียง 2 แถว โดยให้แถบบนแทนแถวที่ $i-1$ และแถวล่างแทนแถวที่ i

วิธีนี้จะลด Space Complexity เหลือ $O(N)$ ซึ่งทำให้ได้คะแนนเต็มในข้อนี้

(Solution Code อยู่ในหน้าถัดไป)

Solution Code

```
#include <bits/stdc++.h>
using namespace std;

using ll = long long;

const ll INF = 1e17;
const int N = 100010;
const int M = 100010;
const int K = 1010;

ll A[N], qs[N], dp[2][N], pmin[2][N];

int main()
{
    int n, k, m;
    scanf("%d%d%d", &n, &k, &m);

    pmin[0][0] = INF;
    for (int i = 1; i <= n; ++i) {
        scanf("%lld", &A[i]);
        qs[i] = qs[i-1] + A[i];
        pmin[0][i] = min(pmin[0][i-1], -qs[i-1]);
    }

    for (int i = 1; i <= k; ++i) {
        int x = i & 1;
        dp[x][0] = INF;
        pmin[x][0] = INF;
        for (int j = 1; j <= n; ++j) {
            dp[x][j] = dp[x][j-1];
            if (j - m + 1 >= 1)
                dp[x][j] = min(dp[x][j], pmin[x^1][j-m+1] + qs[j]);
            pmin[x][j] = min(pmin[x][j-1], dp[x][max(j-2, 0)] - qs[j-1]);
        }
    }

    printf("%lld\n", qs[n] - dp[k & 1][n]);

    return 0;
}
```


ก่อนอื่น สังเกตว่าสิ่งที่โจทย์ข้อนี้ให้มาคือกราฟ โดยมีคนเป็น node และความสัมพันธ์เป็น edge

สิ่งที่ง่ายที่สุดที่เราทำได้คือทดลองทุกค่า k ที่เป็นไปได้ แล้วเช็คค่าทุกคู่ที่พยายามจะลอกกันยังอยู่ใน component เดียวกันหรือไม่ โดยเก็บค่า k ที่มากที่สุดที่ตรงเงื่อนไขไว้ การเช็คมีสามวิธีหลัก ๆ ดังนี้

1. สำหรับแต่ละคู่ เราจะทำการ Depth-first Search เริ่มจากคน ๆ หนึ่ง (พิจารณาเฉพาะ edge ที่ยังไม่ถูกตัด) เพื่อเช็คความสามารถไปถึงอีกคนหนึ่งได้หรือไม่ เนื่องจากว่ามีมากที่สุดถึง P คู่ แต่ละคู่ใช้เวลาในการเช็คมากที่สุด $O(N+M)$ ดังนั้น หากรวมกับการทดลองทุกค่า k ที่เป็นไปได้ จะต้องใช้เวลามากถึง $O(\max z_i \cdot P(N+M))$ ซึ่งจะได้คะแนนมากที่สุดเพียง 20 คะแนนเท่านั้น

2. เราจะทำการระบุหมายเลข component ให้กับ node แต่ละ node จนครบก่อน โดยทำการ DFS จากจุดหนึ่งไปถึงทุก ๆ จุด (พิจารณาเฉพาะ edge ที่ยังไม่ถูกตัด) แล้วกำหนดให้ทุกจุดที่ไปถึงได้เป็นหมายเลขเดียวกัน และหากมีจุดไหนที่ยังไปไม่ถึง ก็ให้ไปเริ่มจากจุดพวกนั้นต่อ โดยเปลี่ยนหมายเลข component เรื่อย ๆ เมื่อทำครบแล้วจึงเช็คแต่ละคู่ว่าอยู่ component เดียวกันหรือไม่ โดยรวมแล้วค่า k หนึ่งค่า จะทำให้เกิดการ DFS บน N node M edge เท่านั้น ไม่มีการ DFS ซ้ำ node เดิมเหมือนวิธีแรก ส่วนการเช็คแต่ละคู่ว่าอยู่ component เดียวกันหรือไม่ สามารถเช็คได้ใน $O(1)$ ดังนั้น Time Complexity รวมจึงเป็น $O(\max z_i \cdot (N+M+P))$ แต่จะได้คะแนนมากที่สุดเพียง 45 คะแนนเท่านั้น

3. ใช้ data structure ที่ชื่อ Union-find Disjoint Set ในการหาว่าแต่ละคู่อยู่ component เดียวกันหรือไม่ วิธีนี้จะได้ 45 คะแนนเช่นกัน รายละเอียดการใช้ DSU ให้อ่านที่ Subtask 3 ของข้อ Worker (PreTOI14 #2) ของ Editorial นี้ (หน้าที่ 11)

การที่จะได้คะแนนเต็มได้นั้น ต้องสังเกตว่า ความจริงแล้วเราไม่จำเป็นต้องทดลองค่า k ทั้งหมดที่เป็นไปได้ก็ได้ เพราะมีคุณสมบัติอยู่สองข้อ คือ

1. ถ้ากำหนดค่า k แล้วทุกคู่ลอกกันไม่ได้ นั่นแปลว่าเราไม่จำเป็นต้องทดลองค่า k ที่น้อยกว่านี้อีกแล้ว (เพราะถ้า k น้อยกว่านี้ ทุกคู่ก็ยังคงลอกกันไม่ได้อยู่ดี และเราพยายามทำให้ค่า k มาก ๆ ด้วย)

2. ถ้ากำหนดค่า k แล้วมีอย่างน้อยหนึ่งคู่ที่ลอกกันได้ นั่นแปลว่าเราต้องใช้ค่า k น้อยกว่านี้ (เพราะเราจำเป็นต้องตัดเพิ่มอีก ถ้าเพิ่มค่า k ไป มีแต่จะทำให้จำนวนคู่ที่ลอกกันได้เพิ่มขึ้น)

ดังนั้น เราสามารถ binary search บนค่า k แล้วจำกัดช่วงตามเงื่อนไข 2 ข้อที่กล่าวมาได้ วิธีนี้จะทำให้ Time Complexity ลดลงเหลือ $O(\log(\max z_i) \cdot (N+M+P))$

Solution Code

```
#include <bits/stdc++.h>
using namespace std;
using pii = pair<int, int>;
const int N = 200010;
const int M = 500010;
int n, m, p, num[N];
bool vis[N];
vector<pii> G[N];
pii P[M];
void dfs(int u, int k, int x) {
    vis[u] = true;
    num[u] = x;
    for (auto v : G[u])
        if (v.second < k && !vis[v.first])
            dfs(v.first, k, x);
}
bool check(int k) {
    fill(vis, vis+n+1, false);
    for (int i = 1; i <= n; ++i)
        if (!vis[i])
            dfs(i, k, i);
    for (int i = 0; i < p; ++i)
        if (num[P[i].first] == num[P[i].second])
            return false;
    return true;
}
int main() {
    scanf("%d%d%d", &n, &m, &p);
    for (int i = 0; i < m; ++i) {
        int u, v, w;
        scanf("%d%d%d", &u, &v, &w);
        G[u].emplace_back(v, w);
        G[v].emplace_back(u, w);
    }
    for (int i = 0; i < p; ++i)
        scanf("%d%d", &P[i].first, &P[i].second);
    int b = 1;
    int e = 1e9+1;
    while (b < e) {
        int mid = (b+e+1)/2;
        if (check(mid)) b = mid;
        else e = mid-1;
    }
    if (e == 1e9+1) e = -1;
    printf("%d\n", e);
    return 0;
}
```


Maximum Submatrix Sum by win11905

สำหรับโจทย์ข้อนี้ จะเน้นสอนเทคนิค Partial Sum Array (หรือบางคนอาจจะเรียกว่า Quick Sum Array) ซึ่งถือได้ว่าเป็นเทคนิคพื้นฐานอย่างหนึ่ง ถึงอย่างไรก็ตาม รู้แต่เทคนิคนี้ก็ยังไม่พอ เพราะการที่จะได้คะแนนเต็มนั้นต้องใช้การสังเกตลักษณะของเมทริกซ์เพื่อเวลาและความจำที่ต้องใช้ในการประมวลผล

Subtask 1 (20 คะแนน) - $N \leq 10^2$

สร้างตารางขึ้นมาใน $O(N^2)$ แล้วลูปหาสี่เหลี่ยมขนาด $H \times W$ ที่มีผลรวมมากที่สุด โดยการลูปให้ยึดมุมใดมุมหนึ่งเป็นหลักแล้วลูปหาผลรวมของสมาชิกทุกตัวในสี่เหลี่ยม ในกรณีแย่สุดอาจจะมี Time Complexity เป็น $O(N^4)$ และ Space Complexity เป็น $O(N^2)$

Subtask 2 (30 คะแนน) - $N \leq 10^3$

สังเกตว่าเราไม่จำเป็นต้องลูปหาผลรวมของสมาชิกทุกตัวก็ได้ แต่ใช้การสร้างเมทริกซ์ Partial Sum S ขนาด $N \times M$ ขึ้นมา โดย $S_{i,j}$ จะเท่ากับผลรวมของสมาชิกในแถวที่ 1 ถึง i คอลัมน์ที่ 1 ถึง j ยกตัวอย่าง $S_{4,5}$ จะมีค่าเท่ากับผลรวมของสมาชิกในช่องที่เน้นสีเหลืองไว้ตามภาพทางด้านซ้าย

การหาค่า $S_{i,j}$ แต่ละช่อง เราไม่จำเป็นต้องลูปหาผลรวมในช่วง แต่เราจะใช้ข้อสังเกตที่ว่า

$$S_{i,j} = S_{i-1,j} + S_{i,j-1} - S_{i-1,j-1} + M_{i,j}$$

สังเกตว่าเราใช้ $S_{i-1,j} + S_{i,j-1}$ เฉย ๆ ไม่ได้ เพราะจะมีส่วนที่ซ้อนทับกัน (สีเขียวเข้มในภาพทางด้านขวา) จึงต้องลบส่วน $S_{i-1,j-1}$ ทิ้ง

	1	2	3	4	5	6
1						
2						
3						
4						
5						
6						

	1	2	3	4	5	6
1						
2						
3						
4						
5						
6						

เมื่อสร้างเมทริกซ์ $S_{i,j}$ ได้แล้ว เราสามารถหาผลรวมของ Submatrix ใด ๆ ได้ใน $O(1)$ โดยผลรวมของสี่เหลี่ยมแถวที่ x_1 ถึง x_2 คอลัมน์ที่ y_1 ถึง y_2 จะเท่ากับ $S_{x_2,y_2} - S_{x_1-1,y_2} - S_{x_1,y_2-1} + S_{x_1-1,y_1-1}$

โดยรวมแล้ว วิธีนี้จะทำให้ Time Complexity ลดลงเป็น $O(N^2)$

Subtask 3 (20 คะแนน) - $N \leq 5 \times 10^3$

Space Complexity $\mathcal{O}(N^2)$ จะไม่สามารถใช้ได้ เพราะการสร้างตาราง M ขึ้นมาจะต้องใช้เนื้อที่มากถึง $4 \times (5 \times 10^3)^2 \text{ byte} \approx 100 \text{ MB}$ ซึ่งเกิน Memory Limit ที่กำหนดไว้ ดังนั้น หากต้องการใช้วิธีเดิม เราต้องหาผลรวมของ Submatrix ได้โดยไม่ต้องสร้างเมทริกซ์ขึ้นมา

เราจะทดลอง Submatrix Submatrix ขนาด $H \times W$ ทั้งหมดที่เป็นไปได้เหมือนเดิม (ลูปยึดจุดมุมใดมุมหนึ่ง) สมมุติว่า Submatrix ครอบคลุมแถวที่ x_1 ถึง x_1 คอลัมน์ที่ y_1 ถึง y_2 เราสามารถหาผลรวมได้จาก

$$W \sum_{i=x_1}^{x_2} A_i + H \sum_{j=y_1}^{y_2} B_j \text{ เช่น ในภาพด้านล่าง ผลรวมเท่ากับ } 4(A_2 + A_3 + A_4) + 3(B_2 + B_3 + B_4 + B_5)$$

	1	2	3	4	5	6
1	$A_1 + B_1$	$A_1 + B_2$	$A_1 + B_3$	$A_1 + B_4$	$A_1 + B_5$	$A_1 + B_6$
2	$A_2 + B_1$	$A_2 + B_2$	$A_2 + B_3$	$A_2 + B_4$	$A_2 + B_5$	$A_2 + B_6$
3	$A_3 + B_1$	$A_3 + B_2$	$A_3 + B_3$	$A_3 + B_4$	$A_3 + B_5$	$A_3 + B_6$
4	$A_4 + B_1$	$A_4 + B_2$	$A_4 + B_3$	$A_4 + B_4$	$A_4 + B_5$	$A_4 + B_6$
5	$A_5 + B_1$	$A_5 + B_2$	$A_5 + B_3$	$A_5 + B_4$	$A_5 + B_5$	$A_5 + B_6$
6	$A_6 + B_1$	$A_6 + B_2$	$A_6 + B_3$	$A_6 + B_4$	$A_6 + B_5$	$A_6 + B_6$

อนึ่ง ในการหาผลรวมของ subarray A เราสามารถทำได้โดยเก็บ Partial Sum คล้าย ๆ วิธีของ

Subtask 2 กล่าวคือ $S_i = A_1 + A_2 + \dots + A_i$ โดยเราสามารถสร้าง array S ได้จากความสัมพันธ์

$$S_i = S_{i-1} + A_i \text{ ส่วนการหาผลรวมตั้งแต่ตัวที่ } x_1 \text{ ถึง } x_2 \text{ สามารถหาได้จาก } S_{x_2} - S_{x_1-1}$$

(array B ก็เหมือนกัน)

เนื่องจากเราไม่ได้สร้างตารางแล้ว จะทำให้ Space Complexity ลดลงเหลือ $\mathcal{O}(N)$ แต่ Time Complexity ยังคงเป็น $\mathcal{O}(N^2)$ อยู่

Subtask 4 (30 คะแนน) - $N \leq 10^5$

สังเกตว่า ความจริงแล้วเราไม่จำเป็นต้องทดลองทุกสี่เหลี่ยมที่เป็นไปได้ เพราะผลรวมทั้งหมด ขึ้นอยู่กับผลรวมของ subarray ของ A และ B ที่เลือกมา ซึ่งแยกจากกันโดยสิ้นเชิง ดังนั้น เราเพียงแค่ทดลองหา subarray ขนาด H ของ A ที่ดีที่สุด และหา subarray ขนาด W ของ B ที่ดีที่สุด แล้วนำมารวมกันโดยใช้

$$\text{ความสัมพันธ์ } W \sum_{i=x_1}^{x_2} A_i + H \sum_{j=y_1}^{y_2} B_j \text{ ก็เพียงพอแล้ว วิธีนี้ Time Complexity จะเป็น } \mathcal{O}(N)$$

Solution Code

```
#include <bits/stdc++.h>
#define long long long
using namespace std;

const int N = 1e5+5;

int n, w, h;
long A[N], B[N];

int main() {
    scanf("%d %d %d", &n, &w, &h);
    for(int i = 1; i <= n; ++i) scanf("%lld", A+i), A[i] += A[i-1];
    for(int i = 1; i <= n; ++i) scanf("%lld", B+i), B[i] += B[i-1];
    long mx1 = 0, mx2 = 0;
    for(int i = w; i <= n; ++i) mx1 = max(mx1, A[i] - A[i-w]);
    for(int i = h; i <= n; ++i) mx2 = max(mx2, B[i] - B[i-h]);
    printf("%lld\n", mx1 * h + mx2 * w);
}
```


โจทย์ข้อนี้เป็นหนึ่งในโจทย์คลาสสิกที่ให้ความสำคัญกับ Data Structure เป็นอย่างมาก โดย Data Structure ที่ใช้ในโจทย์ข้อนี้ถือว่าค่อนข้างซับซ้อน แต่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในโจทย์อื่น ๆ ได้จำนวนมาก

Subtask 1 ถึง 3 (45 คะแนน) - $N \leq 1,000$

เราสามารถจำลองเหตุการณ์ตามที่โจทย์ระบุได้เลย โดยหากใช้ array ก็จำเป็นจะต้องเลื่อนข้อมูลที่อยู่ทางด้านขวาตัวที่เราออกเข้ามาเอง หรือหากใช้ `std::vector` ก็อาจจะใช้ฟังก์ชัน `erase` ซึ่งเลื่อนตำแหน่งให้โดยอัตโนมัติ ทั้งสองวิธีจะมี Time Complexity เป็น $O(N^2)$

Subtask 4 (25 คะแนน) - $1 \leq N \leq 50,000$

แทนที่จะจำลองเหตุการณ์โดยการเลื่อนสมาชิกใน array เข้ามา เราจะใช้วิธีเก็บ Boolean Array โดยแต่ละช่องจะระบุว่าข้อมูลช่องนั้นถูกนำออกแล้วหรือยัง เมื่อเราต้องการหาตัวที่ k ที่ยังไม่ถูกนำออก ให้ลบจากทางซ้ายมาทางขวา นับเฉพาะช่องที่ไม่ได้นำออก จนกว่าจะถึงช่องที่ k ถึงอย่างไรก็ตาม ก็ยังช้าเกินไปอยู่ดี

ให้แบ่ง array ขนาด N ออกเป็น S บล็อก แต่ละบล็อกจะเก็บข้อมูลเพื่อนับว่าในบล็อกนั้นมีข้อมูลกี่ตัวที่ยังไม่ถูกนำออก เมื่อเราต้องการหาตัวที่ k ให้เราลูปพิจารณาทีละบล็อกไปก่อน จนกว่าจะเจอบล็อกที่มีข้อมูลตัวที่ k อยู่ จึงลูปตามสมาชิกทีละตัวในบล็อกนั้นเพื่อหาตัวที่ k

ยกตัวอย่าง หากมีข้อมูล $N=12$ ตัว แล้วเราแบ่งออกเป็น $S=3$ บล็อก บล็อกละ 4 ตัว โดยข้อมูลตัวที่ 3, 6, 10, 11 ถูกนำออกไปแล้ว เราจะเก็บข้อมูลในแต่ละบล็อกดังนี้

บล็อกที่ 1: เหลือ 3 ตัว				บล็อกที่ 2: เหลือ 3 ตัว				บล็อกที่ 3: เหลือ 2 ตัว			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12

หากต้องการหาตัวที่ $k=5$ ลำดับการทำงานจะเป็นดังนี้

- บล็อกที่ 1 มีเพียง 3 ตัวที่เหลืออยู่ ซึ่งน้อยไป จึงพิจารณablokถัดไป
- บล็อกที่ 2 มีเพิ่มมาอีก 3 ตัว รวมเป็น 6 ตัว ดังนั้นตัวที่ 5 ต้องอยู่ในบล็อกนี้
- ก่อนหน้าบล็อกนี้มีอยู่แล้ว 3 ตัว ตำแหน่งที่ 5 จึงเป็นตัวที่ 4
- ตำแหน่งที่ 6 ไม่พิจารณาเพราะถูกนำออกแล้ว
- ตำแหน่งที่ 7 เป็นตัวที่ 5 สิ้นสุดการทำงาน

ในกรณีแย่สุด ข้อมูลที่เราต้องการอาจจะอยู่ในบล็อกสุดท้าย รวมแล้วต้องพิจารณablokทั้งหมด S บล็อก และภายในบล็อกสุดท้ายต้องพิจารณาข้อมูลอีก $\frac{N}{S}$ ตัว ดังนั้น เราควรกำหนดจำนวนบล็อก S เป็น

$\sqrt{N}$ (โดยประมาณ) เพราะจะทำให้มีจำนวนบล็อกและจำนวนข้อมูลโดด ๆ ที่ต้องพิจารณาเท่ากัน วิธีนี้จะทำให้จำนวนครั้งที่ต้องพิจารณาน้อยสุดเท่าที่เป็นไปได้ โดยพิจารณาเพียง $O(\sqrt{N})$ รอบ

เนื่องจากโจทย์กำหนดให้ดำเนินการทั้งหมด N ครั้ง ดังนั้น Time Complexity จะเป็น $O(N\sqrt{N})$
เทคนิคการแบ่ง array เป็น $\sqrt{N}$ บล็อกดังที่กล่าวมา เรียกว่า Square Root Decomposition

สามารถศึกษาข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่ <https://www.geeksforgeeks.org/sqrt-square-root-decomposition-technique-set-1-introduction/>

Subtask 5 (30 คะแนน) - $N \leq 200,000$

1. Order Statistics Tree

ใช้ Binary Search Tree ในการเก็บตำแหน่งข้อมูลที่ยังไม่ถูกนำออก และในแต่ละ node ของ BST จะต้องเก็บจำนวน node ทั้งหมดใน Subtree นั้นด้วย ซึ่งจะต้องอัปเดตเมื่อมีการลบสมาชิกออกจาก BST

หากต้องการหาตัวที่ k ให้เริ่มท่องต้นไม้จาก Root ของ BST ก่อน หากจำนวน node ใน subtree ด้านซ้ายมี $k-1$ node พอดี นั้นแปลว่า node ที่เราพิจารณาอยู่เป็น node ที่ k จึงตอบ node ปัจจุบัน

หากจำนวน node ใน subtree ด้านซ้ายมี k node ขึ้นไป นั้นแปลว่า node ที่ k อยู่ทางด้านซ้าย จึงต้องท่องต้นไม้ต่อไปทางด้านซ้าย แต่หากจำนวน node ใน subtree ด้านซ้ายไม่ถึง k node ให้ท่องต้นไม้ต่อไปทางด้านขวา แต่เราจะได้หาตัวที่ k อีกต่อไป เนื่องจากเราข้ามทางด้านซ้ายและ root ไปแล้ว จึงต้องลบค่า k ด้วยจำนวนข้อมูลที่ข้ามไป

การเก็บ BST ในลักษณะดังกล่าวมีชื่อเรียกคือ Order statistics tree โดยสามารถศึกษาข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่ https://en.wikipedia.org/wiki/Order_statistic_tree (ในลิงค์ อาจพิจารณาให้ k เริ่มนับจาก 0 ถึง $N-1$ ดังนั้นจึงตอบ root เมื่อ subtree ซ้ายมี k ตัวแทน)

หากใช้ Balanced Binary Search Tree จะทำให้แต่ละ operation ทำงานใน $O(\log N)$
เนื่องจากเราดำเนินการทั้งหมด N ครั้ง เวลารวมจึงเป็น $O(N \log N)$

2. Fenwick Tree หรือ Segment Tree

Fenwick Tree (Binary Indexed Tree) และ Segment Tree เป็นโครงสร้างข้อมูลที่รองรับการดำเนินการตอบคำถามเกี่ยวกับ subarray ได้อย่างรวดเร็ว อีกทั้งยังรองรับการแก้ไขสมาชิกใน array อีกด้วย โดยปกติแล้วจะใช้เวลา $O(\log N)$ ต่อ operation (โครงสร้างข้อมูลนี้เกินขอบเขตเนื้อหาในระดับชาติ)

ในที่นี้ จะขอไม่กล่าวถึงวิธีการสร้างโครงสร้างข้อมูลนี้ขึ้นมา แต่จะนำโครงสร้างข้อมูลมาประยุกต์ใช้
เลย ศึกษาข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับ Segment Tree ได้ที่ <https://www.geeksforgeeks.org/segment-tree-set-1-sum-of-given-range/> ส่วน Fenwick Tree (Binary Indexed Tree) ศึกษาได้ที่ <https://www.geeksforgeeks.org/binary-indexed-tree-or-fenwick-tree-2/>

เราจะใช้ Data Structure 1 ใน 2 ตัวนี้ รองรับ operation 2 อย่างคือ 1) หาว่าในช่วงตัวที่ 1 ถึง i มีผลรวมเท่ากับเท่าไร และ 2) อัปเดตค่าของ array ช่องที่ i โดยเราจะกำหนดให้ array ช่องที่ i เป็น 1 เมื่อยังไม่ได้นำข้อมูลช่องที่ i ออก และกำหนดเป็น 0 เมื่อนำข้อมูลช่องที่ i ออกไปแล้ว

ยกตัวอย่าง หากมีข้อมูล $N=12$ ตัว และนำข้อมูลตัวที่ 3, 6, 9, 10 ออกไปแล้ว จะได้ข้อมูลดังนี้

ตำแหน่ง	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
ค่าที่เก็บ	1	1	0	1	1	0	1	1	1	0	1	1
ผลรวม	1	2	2	3	4	4	5	6	6	6	8	9

เมื่อเราต้องการหาตัวที่ k ที่ยังไม่ถูกนำออก เราสามารถใช้การ Binary Search หาคำตอบได้ โดยเราจะหาดำแหน่งแรกที่มีผลรวมเท่ากับ k พอดี ในที่นี้ หาก $k=6$ ก็จะต้องตอบตำแหน่งที่ 8 เพราะเป็นตำแหน่งแรกที่มีผลรวมเท่ากับ 6 พอดี

เนื่องจากเราต้อง Binary Search บนข้อมูล N ช่อง และการหาผลรวมแต่ละครั้งใช้เวลา $O(\log N)$ ดังนั้น จึงใช้เวลา $O(\log^2 N)$ ต่อ operation ทำให้ Time Complexity ทั้งหมดเป็น $O(N \log^2 N)$ (สามารถลดเวลาให้เหลือ $O(N \log N)$ ได้ โดย Binary Search บน Segment Tree ให้ทำวิธีคล้ายกับ Order Statistics Tree ข้างต้น)

(Solution Code อยู่ในหน้าถัดไป)

Solution Code

```
#include <bits/stdc++.h>
using namespace std;

const int N = 1<<19;

int n, A[N], t[N+1];

void update(int x) {
    for(int i = x; i <= N; i += i&-i) t[i]--;
}

int que(int x) {
    int sum = 0;
    for(int i = x; i != 0; i -= i&-i) sum += t[i];
    return sum;
}

int query(int x) {
    int l = 1, r = N;
    while(l < r) {
        int m = (l + r) >> 1;
        if(que(m) >= x) r = m;
        else l = m+1;
    }
    return l;
}

int main() {
    for(int i = 1; i <= N; ++i) t[i] = i&-i;
    scanf("%d", &n);
    for(int i = 1; i <= n; ++i) scanf("%d", A+i);
    for(int i = 1; i <= n; ++i) {
        int now; scanf("%d", &now);
        int ret = query(now);
        printf("%d\n", A[ret]);
        update(ret);
    }
}
```


ในขณะที่โจทย์ข้อนี้พยายามแยกส่วนพนักงานกับเจ้าของบริษัทออกจากกันอย่างชัดเจน หากมองดูดีๆ แล้วก็จะเห็นได้ว่าเราสามารถสมมติให้เจ้าของบริษัทเป็นพนักงานอีกคนหนึ่ง โดยเจ้าของบริษัทเป็นคนแรกที่รู้จัก และสามารถส่งข่าวต่อให้ใครก็ได้ (ส่งให้ตัวแทนกลุ่มใดก็ได้) แล้วคนที่เหลือจะส่งต่อให้ใครอีกก็ได้ จนครบทุกคน

เราสามารถมองการส่งข่าวในลักษณะกราฟต้นไม้ได้ โดยที่มีเจ้าของบริษัทเป็นรากของต้นไม้ แล้วแตกกิ่งออกไปเรื่อย ๆ ตามลำดับ โดยเส้นเชื่อมแต่ละเส้นจะถูกกำกับด้วยน้ำหนัก ซึ่งก็คือเวลาที่ใช้ในการติดต่อสื่อสารนั่นเอง เนื่องจากว่ากราฟดังกล่าวจะต้องเชื่อมต่อคนทั้งกราฟ (ทุกคนต้องได้รับข่าว) โดยที่เวลารวมน้อยสุด โจทย์นี้ก็คือโจทย์ Minimum Spanning Tree ทั่วไปนั่นเอง

กราฟที่เราต้องการจะหา MST จะมี node ทั้งหมด $n+1$ node แทนคนงานแต่ละคน (รวมเจ้าของบริษัทด้วย อาจจะแทนเจ้าของบริษัทด้วยเลข 0 หรือ $n+1$ แล้วแต่ความสะดวก) และเส้นเชื่อมระหว่างทุกคู่ node หากเป็นเส้นเชื่อมระหว่างเจ้าของบริษัทกับคนงานคนที่ i น้ำหนักจะเท่ากับ T_i หากเป็นเส้นเชื่อมระหว่างคนงานคนที่ i กับคนที่ j ก็จะมีน้ำหนักเท่ากับ $B_i + B_j$ เมื่อสร้างกราฟเสร็จแล้ว ก็สามารถใช้ Prim's Algorithm หรือ Kruskal's Algorithm ได้เลย

Solution Code

```
#include <bits/stdc++.h>
using namespace std;

using ll = long long;
using pii = pair<int, int>;
using edge = pair<int, pii>;
const int N = 1010;

int n, T[N], B[N], parent[N]

int root(int u)
{
    if (parent[u] == u)
        return u;
    return parent[u] = root(parent[u]);
}
// continued on next page
```

```

bool merge(int u, int v)
{
    u = root(u);
    v = root(v);
    if (u != v) {
        parent[u] = v;
        return true;
    }
    return false;
}

int main()
{
    scanf("%d", &n);
    vector<edge> E;
    for (int i = 1; i <= n; ++i) {
        scanf("%d", &T[i]);
        E.emplace_back(T[i], pii(0, i));
        parent[i] = i;
    }

    for (int i = 1; i <= n; ++i) {
        scanf("%d", &B[i]);
        for (int j = 1; j < i; ++j)
            E.emplace_back(B[i]+B[j], pii(i, j));
    }

    sort(E.begin(), E.end());
    ll sum = 0;
    for (auto e : E) {
        if (merge(e.second.first, e.second.second))
            sum += e.first;
    }
    printf("%lld\n", sum);

    return 0;
}

```


โจทย์ข้อนี้ถือเป็นโจทย์ข้อหนึ่งที่มีเนื้อเรื่องยาวที่สุดในบรรดาโจทย์ทั้งหมด ถึงอย่างไรก็ตาม หากพยายามอ่านก็จะทราบว่าโจทย์ข้อนี้เป็นโจทย์คลาสสิกที่ถูกดัดแปลงข้อหนึ่ง

สรุปสั้น ๆ เลยคือ กำหนด Weighted Directed Graph ให้ (กราฟถ่วงน้ำหนักแบบมีทิศทาง) ให้หาเส้นทางสั้นที่สุดจากจุด X ไปจุด Y โดยมีเงื่อนไขพิเศษคือ จำนวน node ในเส้นทางจะต้องเป็นพหุคูณของค่า T ที่กำหนดให้

Subtask 1-2 (50 คะแนน) - $T = 1$

ในกรณี $T = 1$ นั้นหมายความว่า เราต้องการหาเส้นทางสั้นสุดเฉย ๆ ไม่ได้มีเงื่อนไขพิเศษเพิ่มเติมอะไร เพราะฉะนั้นสามารถใช้ Dijkstra's Algorithm ตามปกติได้เลย

Subtask 3-4 (50 คะแนน) - $T \leq 8$

การใช้หมายเลข node ใน priority queue/distance array ไม่เพียงพอ เพราะจะทำให้เราสูญเสียข้อมูลจำนวน node ใน path ของเรา ดังนั้น แทนที่จะใช้หมายเลข node เพียงอย่างเดียว เราจะเก็บจำนวน node ที่เคยเดินผ่านมาใน path คู่กันไปด้วย เช่น หากเราต้องการพิจารณา node หมายเลข 5 โดยที่ node ปัจจุบันเป็น node ที่ 3 ใน path เราจะเก็บเป็นคู่อันดับ (5,3)

ในที่นี้ เราจะถือว่าคู่อันดับ (5,3) กับคู่อันดับ (5,4) เป็นคนละ node กันเลย ดังนั้น array ที่ใช้เก็บระยะทางสั้นสุด จะต้องเป็น array 2 มิติ ถึงอย่างไรก็ตาม สังเกตว่าเราไม่จำเป็นต้องเก็บจำนวน node ที่เดินผ่านมาจริง ๆ ก็ได้ เก็บเพียงจำนวน node ใน mod T ก็เพียงพอ เพราะเราสนใจว่าจำนวน node สุดท้ายเป็นพหุคูณของ T หรือไม่ หากเป็นพหุคูณ ค่าที่เก็บใน mod T จะเท่ากับ 0

คุณอาจจะใช้ Dijkstra's Algorithm แบบผิด ๆ มาโดยตลอด

หาก priority queue ของคุณเก็บแค่หมายเลข node (และจำนวน node ใน path) เพียงอย่างเดียว แล้วใช้ comparator function เพื่อจัดลำดับตาม distance array ด้านนอก โค้ดของคุณจะติด - อย่างน้อยหนึ่งตัว เนื่องจากเรา generate test case มาเพื่อดักวิธีนี้โดยเฉพาะ หลายคนอาจจะเข้าใจว่าใช้วิธีนี้ได้ แต่ความจริงแล้ว หากค่า distance ด้านนอกมีการเปลี่ยนแปลง อาจจะทำให้การจัดลำดับใน priority queue ผิดเพี้ยนได้ ดังนั้น เราควรเก็บ distance คู่กับหมายเลข node ไปเลย (เก็บเป็นคู่อันดับ) ส่วนการจัดลำดับ priority queue ให้ใช้ค่านี้นั่น (ห้ามอ้างอิง array ด้านนอก) หากค่าด้านนอกเปลี่ยนแปลง ให้ push คู่อันดับใหม่ลงไป เมื่ออันเก่าถูก pop ออกมาแล้ว distance ไม่ตรงกับที่เก็บไว้ใน array ก็สามารถข้ามได้เลย

Solution Code

```
#include <bits/stdc++.h>
using namespace std;
using ll = long long;
using pii = pair<int, int>;
using plii = pair<ll, pii>;
const ll INF = 1e17;
const int N = 10010;
const int M = 10010;
const int T = 10;
vector<pii> G[N];
bool visited[N][T];
ll dist[N][T];
int main()
{
    int n, m, t, x, y, u, v, w;
    scanf("%d%d%d%d%d", &n, &m, &t, &x, &y);
    for (int i = 0; i < m; ++i) {
        scanf("%d%d%d", &u, &v, &w);
        G[u].emplace_back(v, w);
    }
    for (int i = 1; i <= n; ++i) {
        for (int j = 0; j < t; ++j)
            dist[i][j] = INF;
    }
    dist[x][1] = 0;
    priority_queue<plii, vector<plii>, greater<plii> > Q;
    Q.emplace(dist[x][1], pii(x, 1));
    while (!Q.empty()) {
        ll d = Q.top().first;
        int u = Q.top().second.first;
        int k = Q.top().second.second;
        Q.pop();
        if (visited[u][k]) continue;
        visited[u][k] = true;
        int nk = (k+1)%t;
        for (auto v : G[u]) {
            if (!visited[v.first][nk] && d+v.second < dist[v.first][nk]) {
                dist[v.first][nk] = d+v.second;
                Q.emplace(dist[v.first][nk], pii(v.first, nk));
            }
        }
    }
    printf("%lld\n", dist[y][0] == INF ? -1 : dist[y][0]);
    return 0;
}
```